

Câu 1 (trang 93 sgk Tiếng Việt lớp 5)

Dựa vào ý kiến của một nhân vật trong mẩu chuyện dưới đây, em hãy mở rộng lí lẽ và dẫn chứng để thuyết trình, tranh luận cùng các bạn.

Đất, Nước, Không Khí và Ánh Sáng đều tự cho mình là người cần nhất đối với cây xanh.

Đất nói:

- Tôi có chất màu để nuôi cây lớn. Không có tôi, cây không thể sống được!

Nước kể công:

- Nếu chất màu không có nước vận chuyển thì cây có lớn lên được không?

Không Khí cũng chẳng chịu thua:

- Cây xanh rất cần khí trời. Không có khí trời thì tất cả cây cối đều chết rũ.

Còn Ánh Sáng nhẹ nhàng nói:

- Cây cối dù có đủ đất, nước, không khí nhưng thiếu ánh sáng thì sẽ không thể có màu xanh. Không có màu xanh thì còn gọi là cây xanh sao được!

Phương pháp giải:

Từ những hiểu biết của em về tác dụng của đất, nước, không khí, ánh sáng đối với sự phát triển của cây xanh, từ đó nêu thêm lí lẽ, dẫn chứng để tranh luận.

Trả lời:

- Đất: Cây cần đất nhất

Lí lẽ: Đất có chất màu để nuôi cây, là nơi để cây sống. Nhổ cây ra khỏi đất, không có chất màu của đất cây sẽ chết.

- Nước: Cây cần nước nhất

Lí lẽ: Nước vẫn chuyển chất màu đi khắp các bộ phận của cây, có nước đất mới tươi xốp. Khi trời hạn hán thì dù có đất cây cũng héo khô, đất cũng sẽ nứt nẻ.

- Không khí: Cây cần không khí nhất

Lí lẽ: Cây không thể sống mà không cần đến không khí. Có thể thiếu đất, thiếu nước cây vẫn sống được ít lâu nhưng nếu thiếu không khí, cây sẽ chết ngay.

- Ánh sáng: Cây cần ánh sáng nhất

Lí lẽ: Ánh sáng là điều kiện để duy trì màu xanh cho cây. Cây không thể nào sống mà thiếu ánh sáng. Thiếu ánh sáng thậm chí đến con người cũng ốm yếu gầy mòn.

Câu 2 (trang 94 sgk Tiếng Việt lớp 5)

Hãy trình bày ý kiến của em nhằm thuyết phục mọi người thấy rõ sự cần thiết của cả trăng và đèn trong bài ca dao sau:

Đèn khoe đèn tỏ hơn trăng

Đèn ra trước gió còn chằng, hỡi đèn?

Trăng khoe trăng tỏ hơn đèn

Cớ sao trăng phải chịu luồn đám mây?

Phương pháp giải:

Em tự hoàn thiện bài tập, tìm lí lẽ và dẫn chứng dựa vào một số câu hỏi gợi ý sau

Nếu chỉ có trăng thì chuyện gì sẽ xảy ra?

Đèn đem lại lợi ích gì cho cuộc sống?

Nếu chỉ có đèn thì chuyện gì sẽ xảy ra?

Trăng làm cho cuộc sống đẹp như thế nào?

Trả lời:

Bài tham khảo 1

Trong cuộc sống của chúng ta, ánh sáng là thứ cần thiết. Ánh sáng mặt trời chiếu soi vào ban ngày giúp cho ta hoạt động, học tập, làm việc... một cách thoải mái. Nhưng khi màn đêm bao phủ, chúng ta cần có ánh sáng để tiếp tục sinh hoạt. Vì vậy, cả trăng và đèn đều rất cần thiết cho mọi hoạt động của con người. Đèn giúp ta soi sáng rõ hơn, giúp ta có thể đọc sách, làm việc lúc tối trời. Tuy vậy đèn cũng không thể tự kiêu vì đèn ra trước gió (đèn dầu) sẽ tắt, và nếu là đèn điện thì cũng có lúc mất điện. Hơn nữa, cả đèn dầu và đèn điện đều chỉ soi sáng được một nơi. Còn trăng là nguồn sáng tự nhiên. Trăng có thể tỏa ánh sáng của mình đi khắp nơi, trăng không sợ gió. Trăng là nguồn cảm hứng cho bao nhà thơ, cho bao nhạc sĩ, họa sĩ làm nên những tác phẩm bất tuyệt cho đời. Thế nhưng trăng cũng không thể tự kiêu vì trăng cũng có lúc mờ, lúc tỏ, khi khuyết, khi tròn. Dù có trăng người ta vẫn cần đèn đọc sách, làm việc. Bởi vậy cả trăng lẫn đèn đều cần thiết đối với con người.

Bài tham khảo 2

Mỗi chúng ta đều không ngừng học tập và làm việc. Sẽ ra sao nếu mỗi đêm không có ánh sáng của đèn để đọc sách, làm bài? Ánh sáng của đèn rất cần thiết đối với mỗi con người. Nhưng không vì thế mà không quý ánh trăng. Trăng đem đến vẻ thơ mộng cho cảnh vật. Trăng làm cho đất trời thêm khoáng đãng, trăng làm cho tâm hồn con người thêm phong phú. Ở những nơi không có ánh đèn, trăng giúp con người sinh hoạt, di lại thuận tiện hơn. Nhưng nếu vì thế mà coi thường đèn thì thật sai lầm. Trăng cũng có lúc bị mờ bởi những áng mây che. Trăng rất tuyệt

vời nhưng không thể thiếu đèn. Chính vì vậy, trăng và đèn đều có ích cho cuộc sống con người.